

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ

Кафедра сценічного мистецтва і культури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
культури і креативних індустрій

Лідія МАКАРЕНКО
«02» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

Навчальної дисципліни Трюкова підготовка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 026 Сценічне мистецтво
Освітня програма Акторська майстерність та продюсування
Навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: БУРНАЗОВА Віра Володимирівна, доцентка кафедри сценічного мистецтва і культури, МАЙБОРОДА Назар Володимирович, ст. викладач.

Схвалено вченою радою навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій

Протокол №1 від 02 серпня 2024 року

Директор ННІККІ

Лідія МАКАРЕНКО

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри сценічного мистецтва і культури
Протокол №1 від 02 серпня 2024 року

Завідувач кафедри СМК

Віра БУРНАЗОВА

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	<p>Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u></p> <p>Спеціальність <u>026 Сценічне мистецтво</u></p> <p>Освітня програма <u>Акторська майстерність та продюсування</u></p> <p>Рівень вищої освіти <u>перший (бакалаврський)</u></p>	обов'язкова	
Змістові модулі – 1		Рік підготовки:	
		4-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено робочим навчальним планом		Семестр	
		8-й	-
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		-	-
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 4,5		Практичні, семінарські	
		36	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		54	-
		Індивідуальне науково-дослідне завдання: - 0 год.	
	Вид підсумкового контролю: залік (семестр 8)		

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - надати практичні знання і навички з елементарної трюкової підготовки; практичні вміння з розробки, постановки, координації та виконання трюків початкової складності.

Результати навчання дисципліни:

знати: основні три моделі сценічного падіння та практично виконувати стрибки із місця та через перешкоду; знати техніку захватів (контролю); боротьбу; методи атаки та оборони, вміти практично їх використовувати на сценічному майданчику; закони приземлення; знати різні техніки перенесення тіла;

вміти: використовувати їх практично на сцені; закони посадки; знати різні техніки перенесення тіла; вміти виконувати падіння, розслабляти м'язи тіла та керувати м'язовою напругою на перехідних етапах приземлення; розвивати спритність, сміливість, швидкість, зосередженість; вміти зобразити сценічну рану, яка закінчується падінням; вміти наносити удари руками, ногами, ліктями, колінами, розкритими руками, кидками, замками, натисканням/укладанням на плечі; вміти підтягуватися і випрямлятися при виконанні маневрів; вміти виконувати практичні вправи індивідуально та колективно; вміти продемонструвати: роботу над трюковими схемами; самоаналіз навчання; дія в заданому темпі і ритмі, відновлення фізичного стану під поверхнею пластики і передача його через пластику внутрішнього стану партнеру або глядачеві; ударні та захисні вправи; стрибки з місця та стрибки через перешкоду; спритність, сміливість, швидкість і концентрація;

володіти: формами і прийомами, основними принципами та елементами сценічного бою: «опора в рівновазі», «перекат», «перекид», «стійки»; розвиток почуття рівноваги, координації, імпульсу; вміти підтягуватися, вільно пересуватися по сцені, вчитися переміщувати центр ваги в потрібні точки, вивчати види перекочування та стійки; оволодіння технікою сценічного падіння, технікою поранення та вбивства; сценічні трюки, техніка падіння, техніка дублювання та ударів у відповідь;

розв'язувати самостійно: практично застосовуючи на сцені вивчені раніше вправи; практичне виконання травм і падінь на сцені; виготовлення сценічної постановки з текстом, використовуючи раніше набуті практичні навички сценічного бою; використання схем тренувальних композицій; виготовлення інсценізації індивідуального, групового та колективного рукопашного бою; без зброї з використанням підручних засобів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти таких компетентностей: ЗК01 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, ЗК02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, ЗК03 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, ЗК04 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, ЗК06 Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології, ЗК07 Здатність працювати в команді, ЗК08 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності, ЗК10 здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ФК Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва, ФК2 Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах, ФК3 Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки, ФК4 Здатність до професійного опанування змістовних (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору, ФК5 Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності, ФК6 Здатність до оперування специфічною системою виразальних засобів при створенні та виробництві

сценічного твору, ФК7 Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів, ФК8 Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.

Програмних результатів навчання: ПРН02 - Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва і продюсування;

ПРН04 - Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПРН06 - Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПРН10 Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).

ПРН23 - Вміти працювати автономно та під керівництвом, виконувати завдання в межах визначених термінів і дедлайну.

Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і постреквізити):

пререквізити: Сценічний рух, Класичний танець, Народний танець, Сучасний і бальний танець, **кореквізити:** Акторська майстерність, Сучасний і бальний танець, **постреквізити:** Акторська майстерність, Трюкова підготовка.

Види навчальних занять: практичне, консультація.

Методи навчання: практичний, аналітичний, проблемний, розповідь, пояснення, публічний показ, демонстрація, ілюстрація, практична робота в групі та парі, індивідуальні вправи.

Методи контролю: усний, практичний, тестовий

Форми підсумкового контролю: залік (семестр 8).

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, а саме: практичні вправи, завдання тощо. Вправи, питання для поточного контролю, тематичного і підсумкового контролю.

Мова навчання: українська.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни:

Тема 1. Різновиди трюків. Професійна техніка безпеки, страхівка з усіх трюкових видів. Висотних трюки. Трюки з фехтуванням та бійками. Акробатичні трюки з рухом транспорту. Трюкові сцени з тросами, у тому числі польоти та висмикування. Трюки на конях, Зйомки екшн сцен. Правила техніки безпеки при виконанні всіх трюків.

Тема 2. Три основні моделі у створенні сценічного падіння, базові схеми їх виконання. Перша модель - імітує непритомний стан, є певною схемою зняття м'язової напруги (розслаблення). Друга модель - виконання схеми рухів падіння в ситуації напруженого тіла, «падіння» перебуваючи у свідомості під впливом різних зовнішніх факторів (фізичної боротьби тощо). Третя модель - змішана. Відсутність напруги у першій частині трюку та напруга у другій, або навпаки.

Тема 3. «Втрата свідомості» (непритомність) з різних позицій тіла. «Втрата свідомості» стоячи, «Втрата свідомості» сидячі, лежачі.

Тема 4. Падіння в ситуації напруженого тіла (фізичної боротьби тощо).

Отримання різних ударів, падіння з предметів і сценічних верстатів. «Падіння назад через перешкоду» (через стіл) «Падіння назад через перешкоду шкереберть» (через стіл). «Падіння вперед із положення "сидячи на стільці"». «Падіння убік із положення "сидячи на стільці"». «Падіння назад зі стільця». «Падіння зі столу зі становища стоячи» (імпульс у спину). «Падіння з положення "стоячи на столі), а потім зі столу на підлогу». «Падіння зі столу вперед, зігнувшись». «Падіння зі сходів» Удар по голові, удар в живіт, удар в бік, удар в спину.

Тема 5. Третя модель у створенні сценічного падіння - змішана. Подолання «складних» обставин (стрибки через паркан, «карабкання вгору», підйом пожежними сходами, падіння з шаблів і з предмета на предмету).

Тема 6. Сценічні переноски. «Перенести партнера вдвох». «Перенести партнера вдвох "під руки та ноги"». «Підняти партнера на руки зі становища стоячи». «Підняти партнера на руки зі

становища "лежачи на підлозі». Перенести партнера на одному плечі». «Перетягти партнера за лаштунки».

Тема 7. Сюжетні бійки з падіннями, елементи спортивної та сценічної

акробатики. Задум та попередній запис драматургії сюжетної бійки у довільній літературній формі. Драматичні етюди, пошуки пластичного втілення задуму трюку. Репетиції сюжетної бійки у вигородках (декораціях) на майданчику або без таких. Відбір додаткових виразних засобів. Репетиційний процес завершених окремих номерів, компонування їх в трюкову програму.

4. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів (розділів) і тем	Кількість годин													
	Денна форма здобуття вищої освіти							Заочна форма здобуття вищої освіти						
	усь ого	у тому числі:						9	у тому числі:					
		л	пр	л а б	с е м	інд	С Р С		л	п р	л а б	с е м	і н д	С Р С
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Тема 1. Різновиди трюків	12		4				8		-	-	-	-	-	-
Тема 2. Три основні моделі у створенні сценічного падіння, базові схеми їх виконання.	12		6				6		-	-	-	-	-	-
Тема 3. «Втрата свідомості» (непритомність) з різних позицій тіла.	12		4				8		-	-	-	-	-	-
Тема 4. Падіння в ситуації напруженого тіла (фізичної боротьби тощо).	12		6				6		-	-	-	-	-	-
Тема 5. Третя модель у створенні сценічного падіння - змішана.	12		4				8		-	-	-	-	-	-
Тема 6. Сценічні переноски.	14		6				8							
Тема 7. Сюжетні бійки з падіннями, елементи спортивної та сценічної акробатики.	16		6				10							
Всього за семестр	90		36				54		-	-	-	-	-	-

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва теми практичного заняття	Кількість годин
I семестр		
1.	Тема 1. Різновиди трюків	4
2.	Тема 2. Три основні моделі у створенні сценічного падіння, базові схеми їх виконання.	6
3.	Тема 3. «Втрата свідомості» (непритомність) з різних позицій тіла.	4
4.	Тема 4. Падіння в ситуації напруженого тіла (фізичної боротьби тощо).	6
5.	Тема 5. Третя модель у створенні сценічного падіння - змішана.	4
6.	Тема 6. Сценічні переноски.	6

7.	Тема 7. Сюжетні бійки з падіннями, елементи спортивної та сценічної акробатики.	6
Всього з дисципліни		36

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Види робіт	Кількість годин
І семестр		
1	Вивчення матеріалу, отриманого на практичних заняттях.	18
2	Відпрацювання вправ з практичних занять.	18
3	Підготовка до практичного показу	18
Всього		54

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ТВОРЧЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачено освітньою програмою

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне оцінювання та самостійна робота							МК	Практичний показ	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
6	6	14	14	10	10	10	10	20	100

Розподіл балів за видами робіт

Види робіт, що оцінюються в балах	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Усього
Робота на практичних заняттях	3	3	7	7	5	5	5	35
Самостійна робота	3	3	7	7	5	5	5	35
Модульний контроль	10							10
Практичний показ	20							20
Всього								100

Критерії оцінювання видів робіт

Практичні роботи (35 балів), оцінюються:

- техніка виконання: правильність виконання елементів, чіткість рухів;
- сила, гнучкість, координація;
- вміння імпровізувати та привносити власні елементи у виконання;
- дотримання правил техніки безпеки під час виконання трюків.

Самостійні роботи (35 балів), оцінюються:

- вивчення та аналіз відеоматеріалів: розуміння техніки виконання різних трюків;
- розробка власних комбінацій: творчий підхід до створення нових елементів;
- підготовка презентацій або доповідей: здатність структурувати інформацію та презентувати її.

Модульний контроль (10 балів), оцінюються:

- знання термінології: розуміння спеціальних термінів, пов'язаних з трюковою підготовкою;
- знання основ безпеки: розуміння ризиків та заходів безпеки;
- знання історії та розвитку трюкової майстерності: загальне розуміння дисципліни.

Практичний показ (20 балів), оцінюється: комплексне застосування знань і вмінь: здатність об'єднати теоретичні знання з практичними навичками.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР /заліку/	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно/ зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре/ зараховано	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно/ зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно/ незараховано	35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

9. ПОЛІТИКА КУРСУ

9.1. Обов'язкове дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, а саме:

- обов'язкове відвідування занять, про відсутність за поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь;
- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики і джерела інформації.

9.2. Для отримання позитивної оцінки з дисципліни необхідно отримати мінімальну кількість балів за кожен вид роботи.

9.3. В разі несвоєчасного виконання робіт отримання максимальної оцінки знижується на 1 бал за кожен тиждень після вказаного терміну захисту роботи.

9.4. Перенесення терміну здачі робіт:

- з поважних причин можливе без зниження максимального балу за умови завчасного повідомлення викладача (особисто або через старосту групи) щодо причин затримки та встановлення нового строку здачі роботи;
- без поважних причин можливе зі зниженням максимального балу за роботи.

9.5. Відпрацювання пропущених практичних занять здійснюється за графіком, складеним з викладачем (без поважних причин - на умовах, встановлених навчальним закладом);

9.6. Оскарження оцінювання :

- подача заяви до директора навчально-наукового інституту культури і креативних індустрій;
- створюється апеляційна комісія у складі фахівців університету, кафедри сценічного мистецтва і культури та залучених зовнішніх фахівців, яка виносить рішення щодо оцінювання.

9.7. Допускається визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відповідно до Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти та визначення академічної різниці у Київському національному університеті технологій та дизайну.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- 1.Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Трюкова підготовка »
- 2.Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Трюкова підготовка »
- 3.Силабус дисципліни «Трюкова підготовка ».
- 4.Конспект практичних занять з дисципліни «Трюкова підготовка » та додатки до них.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Абрамович О., Кудленко А. Теоретико-методологічні аспекти пластичної виразності в майстерності актора. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. 2020. Т. 3, №2. С. 165–179. URL: <https://doi.org/10.31866/2616-759x.3.2.2020.219280>
2. Артеменко Я. Тіло, пластичність та межі "я" як парадигматичні маркери мета-сучасної антропології. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки. 2022. № 1(91). С. 69–77. URL: [https://doi.org/10.35433/philosophicalsciences.1\(91\).2022.69-77](https://doi.org/10.35433/philosophicalsciences.1(91).2022.69-77)
3. Майборода Н. В. Еволюція європейського каскадерського мистецтва (50–70-ті рр. ХХ ст.). Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021. №1. С. 226-231. DOI: [10.32461/2226-3209.1.2021.229602](https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2021.229602)
4. Никоненко Р. М. Тілесна виразність актора у теоретичних поглядах та сценічній практиці ХХ– початку ХХІ ст. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2020. № 3. С. 280-285.
5. Юдов, М., Альмувайл, Ф., Білецька, О., & Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2), 2021. С.163–182. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-759X.4.2.2021.243266>

Додаткова

6. Майборода Н. В. Каскадерське мистецтво [Текст] : монографія. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : КНУКіМ, 2019. 161 с.
7. Елікс Г. Про пластичний тренаж актора. Київ: монографія. Просвіта. 1986. 97 с.
8. Орел Дмитро. Акробатика: теорія та методика викладання, програма, навчально-методичні рекомендації для студентів циркових, сценічних жанрів та хореографії: навчальний посібник. К. : КМАЕЦМ, 2018. 153 с. :https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/dmytro-orel.-akrobatyka_-teoriya-ta-metodyka-vykladan-nya-programa-navchalno-metodychni-rekomendacziyi-dlya-studentiv-czyrkovyh-sczenichnyh-zhanri-v-ta-horeografiyi_-navchalnyj-posibnyk2018-szhat%D1%8Bj.pdf
9. Топорков В. О. Про техніку актора. Київ, 1961. 89 с.
10. Воловик Н.І. Навчальний посібник «Сучасні програми оздоровчого фітнесу» для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. К.: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 48 с.<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18980/Volovik%20N.pdf;jsessionid=CE9FF455F60C8D5FFE52EEDE1DD9EC5?sequence=1>

Інтернет ресурси:

- 1.Трюкова підготовка <https://www.youtube.com/watch?v=NwJjuXQOFKM>

ПОГОДЖЕНО:

Протокол засідання кафедри від «02» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри СМК

В. В. Бурназова

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО:

Протокол засідання кафедри від «_____» _____ 20 __р. № _____

Завідувач кафедри

Протокол засідання кафедри від «_____» _____ 20 __р. № _____

Завідувач кафедри

Протокол засідання кафедри від «_____» _____ 20 __р. № _____

Завідувач кафедри
